

4. Gaia: Espezifikazio ekuazionala

6. Ariketa-orria

1. Hurrengo espezifikazio ekuazionaletan hutsuneak (___) bete.

1.1. A arbola bitarraren hosto kopurua kalkulatzeko duena.

Mota: $arbit(T)$

Lag: nat

Eragiketa:

$hostoKop: arbit(T) \rightarrow nat$

Ekuaizak:

(1) $hostoKop(hutsa) = 0$

(2) $hostoKop(\underline{errotu}(x, ez, esk)) = 1 + hostoKop(ez) + hostoKop(esk)$

1.2. Sekuentzia baten alderantzizkoa kalkulatzeko duena.

Mota: $sekuentzia(T)$

Lag: (ez dago)

Eragiketa:

$alderantzizkoa: sekuentzia(T) \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuaizak:

(1) $alderantzizkoa(\langle \rangle) = \langle \rangle$

(2) $alderantzizkoa(\underline{x} \bullet S) = alderantzizkoa(S) @ \langle x \rangle$

2. Hurrengo espezifikazio ekuazionaletan ekuazioak osatu.

2.1. Sekuentzia bat (T motako elementuz osatua) arbola bitar baten (T motako elementuz osatua) *adar osoa* den ala ez erabakitzen duena. Konkretuki, funtzio horrek erabakitzen du ea sekuentziak (datua) arbolaren (datua) errotik hostoren batera joateko pasa behar diren adabegi guztiak dauzkan, eta pasatako ordena berean.

Soluzioa:

Mota: $sekuentzia(T)$

Lag: $arbit(T), bool$

Eragiketa:

$adarra_da?: sekuentzia(T) \times arbit(T) \rightarrow bool$

Ekuaizak:

(1) $adarra_da?(\langle \rangle, hutsa) = true$

(2) $adarra_da?(\langle \rangle, errotu(y, ez, esk)) = false$

(3) $adarra_da?(x \bullet S, hutsa) = false$

(4) $adarra_da?(x \bullet S, errotu(y, ez, esk)) =$

$$\left\{ \begin{array}{ll} true & \text{baldin } x = y \wedge \text{hutsa_da?}(S) \wedge \\ & \text{hutsa_da?}(ezk) \wedge \\ & \text{hutsa_da?}(esk) \\ \\ \text{adarra_da?}(S, ezk) \vee \\ \text{adarra_da?}(S, esk) & \text{baldin } x = y \wedge \neg \text{hutsa_da?}(S) \\ \\ false & \text{bestela} \end{array} \right.$$

2.2. Elementu bat sekuentzia batean zenbat aldiz agertzen den erabakitzen duena.

Soluzioa:

Mota: $\text{sekuentzia}(T)$

Lag: nat

Eragiketa:

$\text{agerpenKop}: T \times \text{sekuentzia}(T) \rightarrow nat$

Ekuazioak:

$$(1) \text{agerpenKop}(x, \langle \rangle) = 0$$

$$(2) \text{agerpenKop}(x, y \bullet S) = \begin{cases} 1 + \text{agerpenKop}(x, S) & \text{baldin } x = y \\ \text{agerpenKop}(x, S) & \text{bestela} \end{cases}$$

2.3. Bi sekuentzia ordenatuen nahasketa ordenatua egiten duena.

Soluzioa:

Mota: $\text{sekuentzia}(T)$

Lag: (ez dago)

Eragiketa:

$\text{nahastu}: \text{sekuentzia}(T) \times \text{sekuentzia}(T) \rightarrow \text{sekuentzia}(T)$

Ekuazioak:

$$(1) \text{nahastu}(\langle \rangle, \langle \rangle) = \langle \rangle$$

$$(2) \text{nahastu}(\langle \rangle, y \bullet S) = y \bullet S$$

$$(3) \text{nahastu}(x \bullet R, \langle \rangle) = x \bullet R$$

$$(4) \text{nahastu}(x \bullet R, y \bullet S) = \begin{cases} x \bullet \text{nahastu}(R, y \bullet S) & \text{baldin } x \leq y \\ y \bullet \text{nahastu}(x \bullet R, S) & \text{bestela} \end{cases}$$

2.4. Arbola bitar baten adabegi kopurua kalkulatzen duena.

Soluzioa:

Mota: $\text{arbit}(T)$

Lag: nat

Eragiketa:

$\text{adabegiKop}: \text{arbit}(T) \rightarrow nat$

Ekuazioak:

$$(1) \text{adabegiKop}(\text{hutsa}) = 0$$

$$(2) \text{adabegiKop}(\text{errotu}(x, ezk, esk)) = 1 + \text{adabegiKop}(ezk) + \text{adabegiKop}(esk)$$

3. Idatzi ondoko funtzioei dagozkien ekuazioak, lehendik espezifikatuta dauden *pila*, *sekuentzia* eta *arbit* datu-mota abstraktuen aberasgarri gisa.

3.1. Elementu bat arbola bitar batean zenbat aldiz agertzen den erabakitzen duena.

Soluzioa:

Mota: $arbit(T)$

Lag: $bool$

Eragiketa:

$agertzen_da?: T \times arbit(T) \rightarrow bool$

Ekuazioak:

(1) $agertzen_da?(x, hutsa) = false$

(2) $agertzen_da?(x, errotu(y, ezk, esk)) =$

$$\begin{cases} true & \text{baldin } x \leq y \\ agertzen_da?(x, ezk) \vee agertzen_da?(x, esk) & \text{bestela} \end{cases}$$

3.2. Arbola bitar baten muga kalkulatzeko duena (muga = hostoen sekuentzia).

Soluzioa:

Mota: $arbit(T)$

Lag: $sekuentzia(T)$

Eragiketa:

$muga: arbit(T) \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuazioak:

(1) $muga(hutsa) = \langle \rangle$

(2) $muga(errotu(x, ezk, esk)) =$

$$\begin{cases} \langle x \rangle & \text{baldin } hutsa_da?(ezk) \wedge hutsa_da?(esk) \\ muga(x, ezk) @ muga(x, esk) & \text{bestela} \end{cases}$$

3.3. Bi arbola bitar emanda, bata besteari ispilua den ala ez erabakitzen duena.

Soluzioa:

Mota: $arbit(T)$

Lag: $bool$

Eragiketa:

$ispilua_da?: arbit(T) \times arbit(T) \rightarrow bool$

Ekuazioak:

(1) $ispilua_da?(hutsa, hutsa) = true$

(2) $ispilua_da?(errotu(x, ezk1, esk1), hutsa) = false$

(3) $ispilua_da?(hutsa, errotu(y, ezk2, esk2)) = false$

(4) $ispilua_da?(errotu(x, ezk1, esk1), errotu(y, ezk2, esk2)) =$

$$\begin{cases} ispilua_da?(ezk1, ezk2) \wedge ispilua_da?(esk1, esk2) & \text{baldin } x = y \\ false & \text{bestela} \end{cases}$$

3.4. Arbola bitar bat inordenaz korrituta lortzen den sekuentzia itzultzen duena

Soluzioa:

Mota: $arbit(T)$

Lag: $sekuentzia(T)$

Eragiketa:

$inorder: arbit(T) \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuzioak:

(1) $inorder(hutsa) = \langle \rangle$

(2) $inorder(errotu(x, ezk, esk)) = \langle x \rangle @inorder(ezk) @inorder(esk)$

3.5. Arbola bitarren pila bateko arbola guztiak inordenaz korrituta lortzen den sekuentzia itzultzen duena.

Soluzioa:

Mota: $pila(arbit(T))$

Lag: $sekuentzia(T)$

Eragiketa:

$inorderPila: pila(arbit(T)) \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuzioak:

(1) $inorderPila(pilahutsa) = \langle \rangle$

(2) $inorderPila(pilaratu(P, A)) = inorder(A) @inorderPila(P)$

3.6. P pilak eta S sekuentziak elementu berak eta ordena berean dituzten erabakitzen duena: P -ko gailurrekoa S -ko lehenengoari egokitzen zaio.

Soluzioa:

Mota: $pila(T)$

Lag: $sekuentzia(T), bool$

Eragiketa:

$berdinak: pila(T) \times sekuentzia(T) \rightarrow bool$

Ekuzioak:

(1) $berdinak(pilahutsa, \langle \rangle) = true$

(2) $berdinak(pilaratu(P, x), \langle \rangle) = false$

(3) $berdinak(pilahutsa, y \bullet S) = false$

(4) $berdinak(pilaratu(P, x), y \bullet S) = \begin{cases} berdinak(P, S) & \text{baldin } x = y \\ false & \text{bestela} \end{cases}$

3.7. A arbola bitarra emanda A -ko adabegi batzuen sekuentzia itzultzen duena. Sekuentziarako aukeratzen diren adabegiek honako propietate hau betetzen dute: ezkerreko azpi-arbolaren pisua eskuinekoarena baino handiagoa edo berdina da.

Espezifikatu baita ere arbola bitarren gaineko *pisu* funtzioa.

Soluzioa:

Mota: $arbit(T)$

Lag: $sekuentzia(T), nat$

Eragiketa:

$segida: arbit(T) \rightarrow sekuentzia(T)$

$pisu: arbit(T) \rightarrow nat$

Ekuazioak:

(1) $segida(hutsa) = \langle \rangle$

(2) $segida(errotu(x, ezk, esk)) = \begin{cases} \langle x \rangle @ segida(ezk) @ segida(esk) & \text{balain } pisu(ezk) \geq pisu(esk) \\ segida(ezk) @ segida(esk) & \text{bestela} \end{cases}$

(3) $pisu(hutsa) = 0$

(4) $pisu(errotu(x, ezk, esk)) = x + pisu(ezk) + pisu(esk)$

3.8. Idatzi *bikoiztu* funtzioaren espezifikazio ekuazionala. *bikoiztu* funtzioak banan-banan bikoitzen ditu sekuentzia bateko elementu guztiak.

Adibidez, $bikoiztu(\langle a, d, k, f \rangle)$ funtzioaren emaitza $\langle a, a, d, d, k, k, f, f \rangle$ da.

Soluzioa:

Mota: $sekuentzia(T)$

Lag: (ez dago)

Eragiketa:

$bikoiztu: sekuentzia(T) \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuazioak:

(1) $bikoiztu(\langle \rangle) = \langle \rangle$

(2) $bikoiztu(x \bullet S) = \langle x, x \rangle @ bikoiztu(S)$

3.9. *Aurrizki* funtzioaren espezifikazio ekuazionala idatzi. *aurrizki* funtzioak, S sekuentzia eta n zenbaki arrunta emanda, S -ko n hasierako elementuez osatutako azpi-sekuentzi itzultzen du. S sekuentziak n elementu ez badauzka, orduan S sekuentzia itzultzen du.

Adibidez:

- $aurrizki(\langle 4, 4, 2, 1, 1, 8 \rangle, 3) = \langle 4, 4, 2 \rangle$
- $aurrizki(\langle 4, 4, 2, 1, 1, 8 \rangle, 9) = \langle 4, 4, 2, 1, 1, 8 \rangle$

Soluzioa:

Mota: $sekuentzia(T)$

Lag: (ez dago)

Eragiketa:

$aurrizki: sekuentzia(T) \times nat \rightarrow sekuentzia(T)$

Ekuazioak:

(1) $aurrizki(\langle \rangle, n) = \langle \rangle$

(2) $aurrizki(x \bullet S, n) = \begin{cases} \langle \rangle & \text{balain } n = 0 \\ x \bullet segida(S, n - 1) & \text{bestela} \end{cases}$

4. Aurreko atalean definitutako funtzioak erabiliz, honako enuntziatuak adierazten dituzten asertzioak idatzi.

4.1. S eta R sekuentzia ordenatuen nahasketa eginda, T sekuentziaren alderantzizkoa lortzen da.

Soluzioa:

$$\{ \text{nahastu}(S, R) = \text{alderantzizkoa}(T) \}$$

4.2. S sekuentziako elementuei P pilaren arbola bitar guztiak inordenan korrituz lortutako elementuak kateatuz sortzen den sekuentzia bat dator A arbola bitarra inordenan korrituz lortzen den sekuentziarekin.

Soluzioa:

$$\{ S @ \text{inorderPila}(P) = \text{inorder}(A) \}$$

5. Frogatu formaki hurrengo propietateak.

5.1. Edozein S sekuentzia ez-hutsetarako:

$$\{ S = \text{lehena}(S) \bullet \text{hondarra}(S) \}$$

Soluzioa: S sekuentzia hutsa ez denez, orduan $S = x \bullet R$, non R sekuentzia bat den ($R \in \text{sekuentzia}(T)$) eta x edozein elementu ($x \in T$). Beraz:

$$\begin{aligned} & \text{lehena}(S) \bullet \text{hondarra}(S) \\ &= \underbrace{\text{lehena}(x \bullet R)}_{(s.2)} \bullet \text{hondarra}(x \bullet R) \\ &= x \bullet \underbrace{\text{hondarra}(x \bullet R)}_{(s.4)} \\ &= x \bullet R \\ &= S \end{aligned}$$

5.2. Edozein A arbola bitar ez-hutsetarako:

$$\{ A = \text{errotu}(\text{erroa}(A), \text{ezker}(A), \text{eskuin}(A)) \}$$

Soluzioa: A arbol bitar hutsa ez denez, orduan $A = \text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk})$, non ezk eta esk arbol bitar diren ($\text{ezk} \in \text{arbit}(T) \wedge \text{esk} \in \text{arbit}(T)$), eta x edozein elementu ($x \in T$). Beraz:

$$\begin{aligned} & \text{errotu}(\text{erroa}(A), \text{ezker}(A), \text{eskuin}(A)) \\ &= \text{errotu}(\underbrace{\text{erroa}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}))}_{(a.2)}, \text{ezker}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk})), \text{eskuin}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}))) \\ &= \text{errotu}(x, \underbrace{\text{ezker}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}))}_{(a.4)}, \text{eskuin}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}))) \\ &= \text{errotu}(x, \text{ezk}, \underbrace{\text{eskuin}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}))}_{(a.6)}) \\ &= \text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk}) \\ &= A \end{aligned}$$

5.3. P pila Q pila iraulita lortzen den pilaren altuera bi pilen altueren batura da.

Soluzioa:

Mota: $pila(T)$

Lag: nat

Eragiketa:

$irauli: pila(T) \times pila(T) \rightarrow pila(T)$

$altuera: pila(T) \rightarrow nat$

Ekuazioak:

(1) $irauli(pilahutsa, q) = q$

(2) $irauli(pilaratu(p, x), q) = irauli(p, pilaratu(q, x))$

(3) $altuera(pilahutsa) = 0$

(4) $altuera(pilaratu(p, x)) = 1 + altuera(p)$

Frogatu behar dugun propietatea hurrengoa da:

$$\{ altuera(irauli(P, Q)) = altuera(P) + altuera(Q) \}$$

Indukzio bidezko frogapena egingo dugu eta indukzioa P pilaren gainean erabiliko dugu.

Oinarritzko kasua $P = pilahutsa$ da:

$$\begin{aligned} & altuera(irauli(P, Q)) \\ &= altuera(\underbrace{irauli(pilahutsa, Q)}_{(1)}) \\ &= altuera(Q) \\ &= \underbrace{0}_{(3)} + altuera(Q) \\ &= altuera(pilahutsa) + altuera(Q) \\ &= altuera(P) + altuera(Q) \end{aligned}$$

Indukzio-kasua $P = pilaratu(R, x)$ da, non $x \in T$ eta $R \in pila(T)$, eta erabiliko dugun indukzio-hipotesia hurrengoa da:

$$\text{(I.H.)} \quad \{ altuera(irauli(R, Q)) = altuera(R) + altuera(Q) \}$$

Frogapena honako hau da:

$$\begin{aligned}
& \text{altuera}(\text{irauli}(P, Q)) \\
&= \text{altuera}(\underbrace{\text{irauli}(\text{pilaratu}(R, x), Q)}_{(2)}) \\
&= \underbrace{\text{altuera}(\text{irauli}(R, \text{pilaratu}(Q, x)))}_{(I.H.)} \\
&= \text{altuera}(R) + \underbrace{\text{altuera}(\text{pilaratu}(Q, x))}_{(4)} \\
&= \text{altuera}(R) + 1 + \text{altuera}(Q) \\
&= \underbrace{1 + \text{altuera}(R)}_{(4)} + \text{altuera}(Q) \\
&= \text{altuera}(\text{pilaratu}(R, x)) + \text{altuera}(Q) \\
&= \text{altuera}(P) + \text{altuera}(Q)
\end{aligned}$$

5.4. Edozein A arbola bitarren adabegi kopurua $2^{\text{sakon}(A)} - 1$ da gehienez.

Soluzioa:

Mota: $\text{arbit}(T)$

Lag: nat

Eragiketa:

$\text{adabegiKop}: \text{arbit}(T) \rightarrow \text{nat}$

$\text{sakon}: \text{arbit}(T) \rightarrow \text{nat}$

Ekuazioak:

(1) $\text{adabegiKop}(\text{hutsa}) = 0$

(2) $\text{adabegiKop}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk})) = 1 + \text{adabegiKop}(\text{ezk}) + \text{adabegiKop}(\text{esk})$

(3) $\text{sakon}(\text{hutsa}) = 0$

(4) $\text{sakon}(\text{errotu}(x, \text{ezk}, \text{esk})) = 1 + \max(\text{sakon}(\text{ezk}), \text{sakon}(\text{esk}))$

Hurrengo propietatea frogatu behar dugu:

$$\{ \text{adabegiKop}(A) \leq 2^{\text{sakon}(A)} - 1 \}$$

Indukzio bidezko frogapena egingo dugu eta indukzioa A arbol bitarren gainean erabiliko dugu.

Oinarrizko kasua $A = \text{hutsa}$ da:

$$\begin{aligned}
& \text{adabegiKop}(A) \\
&= \underbrace{\text{adabegiKop}(\text{hutsa})}_{(1)} \\
&= 0 \\
&= \underbrace{2^0}_{(3)} - 1 \\
&= 2^{\text{sakon}(\text{hutsa})} - 1 \\
&= 2^{\text{sakon}(A)} - 1
\end{aligned}$$

Indukzio-kasua $A = \text{errotu}(x, Ezk, Esk)$ da, non $x \in T$ eta $Ezk \in \text{arbit}(T) \wedge Esk \in \text{arbit}(T)$, eta erabiliko dugun indukzio-hipotesia hurrengoa da:

$$\text{(I.H. 1)} \quad \{ \text{adabegiKop}(Ezk) \leq 2^{\text{sakon}(Ezk)} - 1 \}$$

$$\text{(I.H. 2)} \quad \{ \text{adabegiKop}(Esk) \leq 2^{\text{sakon}(Esk)} - 1 \}$$

Frogapena honako hau da:

$$\begin{aligned} & \text{adabegiKop}(A) \\ &= \underbrace{\text{adabegiKop}(\text{errotu}(x, Ezk, Esk))}_{(2)} \\ &= 1 + \underbrace{\text{adabegiKop}(Ezk)}_{(I.H.1)} + \text{adabegiKop}(Esk) \\ &\leq 1 + (2^{\text{sakon}(Ezk)} - 1) + \underbrace{\text{adabegiKop}(Esk)}_{(I.H.2)} \\ &\leq 1 + (2^{\text{sakon}(Ezk)} - 1) + (2^{\text{sakon}(Esk)} - 1) \\ &\leq 1 + 2 \times 2^{\max(\text{sakon}(Ezk), \text{sakon}(Esk))} - 2 \\ &= 1 + \underbrace{2^{1+\max(\text{sakon}(Ezk), \text{sakon}(Esk))}}_{(4)} - 2 \\ &= 1 + 2^{\text{sakon}(A)} - 2 \\ &= 2^{\text{sakon}(A)} - 1 \end{aligned}$$